

Ny oversikt:

Praksisøkonomien 2012

Praksiseierforeningen, LIC Scadenta, Saga Regnskap og Saga Consult har samarbeidet om å utarbeide en oversikt over økonomien i norske private tannlegepraksiser.

Materialet er innhentet for regnskapsåret 2012 og resultatene presenteres samlet under navnet Tannlegestatistikken (TS). Målet er å finne en målestokk som norske praksiseiere kan bruke som sammenlikning for egne økonomiske resultater. Videre er det ønskelig at denne målestokken er så reell som mulig og at bearbeidingen av materialet tar hensyn til de spesielle forhold som gjelder i tannlegebransjen – ellers blir slik statistikk hurtig lite anvendelig og derved upålitelig. Vi ser definitivt et behov for en kvalitativ statistikk, som bygger på bransjens forutsetninger.

Metode

For å sikre at regnskapsmaterialet viser korrekte tall, er det nødvendig å sørge for at størrelser som skal sammenliknes faktisk er sammenliknbare. I tillegg til å innhente tallene har vi derfor også bearbeidet dem. Dette er en kvalitativ prosess som gir oss en «intelligent statistikk». Vi har arbeidet på tre nivåer:

- For å kunne sammenlikne selvstendig næringsdrivende og AS-regnskaper, er det foretatt nødvendige justeringer, blant annet har vi fjernet lønnskostnader for eier. Lønn og godtgjørelse til eier er altså ikke inkludert i kostnadene i denne statistikken. På denne måten gjør vi det mulig for begge selskapsformer å inngå i statistikken.

- I mange praksiser arbeider assistenttannleger, som selv oppkrever behandlingshonorarene, og avregner med praksisen ved månedens slutt. I disse tilfellene kommer ikke assistenttannlegens andel av behandlingshonoraret til syne i praksisens regnskaper.

I statistikken har vi justert brutto omsetning slik at topplinjen representerer praksisens faktiske produksjonsverdi. På denne måten kan vi sammenlikne to praksiser som har forskjellig prinsipp for oppkreving av behandlingshonorar. Heretter vil det gi mening å lese nøkkeltall i prosent, eksempelvis forbruksvarer i prosent av omsetningen, og forskjellige praksiser kan sammenliknes.

- Tannlegepraksiser er på forskjellige stadier i sitt investeringslivsløp. Dette gir forskjellige kostnader til leie eller leasing og/eller avskrivninger (kapasitetskostnader). Ofte er disse kostnadene ikke representative for produksjonsapparatets verdi eller behov for fornyelse (reinvesteringsbehov). Kostnadsbildet blir altså skjevt. Vi har i Tannlegestatis-

tikken isolert kapasitetskostnadene for å kunne lese reell økonomisk prestasjon.

I år har vi konsentrert oss om å lage en statistikk for praksiser med omsetning mellom to og ti millioner kroner. Statistikken omfatter ikke spesialistpraksiser.

Resultatene

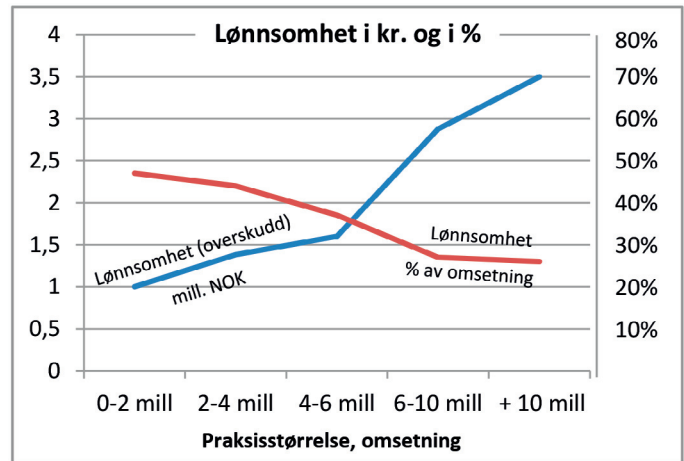
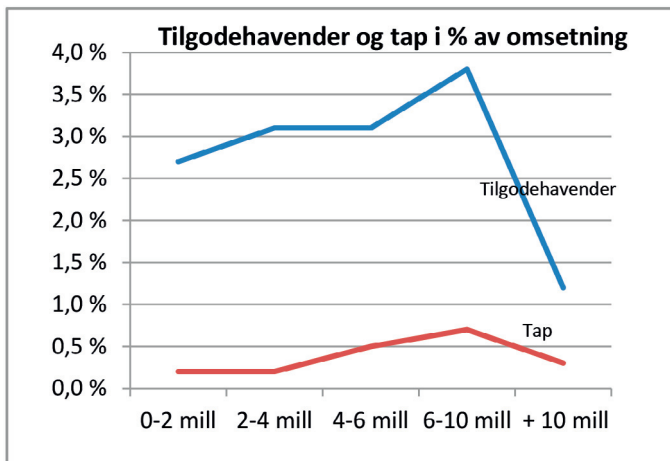
Saga Consult AS laget en tilsvarende undersøkelse for regnskapsåret 2008. Vi har derfor mulighet for å se en utvikling.

Statistikken viser flere interessante trekk ved økonomien til norske privatpraktiserende tannleger. Husk at eierlønn er trukket ut av AS-regnskapet når du leser dette:

<u>Resultatregnskap</u>		
Privat praksis	Snitt	
(1000 kr)	2012	
Omsetning (produksjonsverdi)	4 337	100 %
Forbruksvarer	279	6,4 %
Tannteknikk	357	8,2 %
Brt. fortjeneste I (DB1)	3 701	85,3 %
Honorar (til ass. tnl)	444	10,2 %
Brt. fortjeneste II (DB2)	3 258	75,1 %
Lønn + sos. kostn.	722	16,7 %
Annen kostn.	688	15,9 %
Driftsresultat	1 848	42,6 %
Reinvesteringskostn.	285	6,6 %
Netto finans	+ 19	0,4 %
Resultat før skatt	1 581	36,5 %

Uttak til eier er ikke inkludert i resultatet!

Oversikt over resultatregnskap i privat tannlegepraksis, basert på rundt 100 respondenter.

- Driftsresultat (før leie- eller leasingkostnad, avskrivninger og finanskostnad) er i snitt på 43 % av omsetningen. Dette er høyere enn i 2008, hvor tilsvarende nøkkeltall var 40 %. Dette nøkkeltallet er (etter vår mening) den riktige metoden for sammenlikning av økonomisk prestasjon i forskjellige praksiser.

- Fra 2008 er resultat før skatt forbedret med 25 %. Dette virker umiddelbart som en betydelig styrking av tannlegeøkonomien i Norge. Vi vet imidlertid at mange har opplevd økende kostnader, som ikke kan tas ut i høyere priser. Vi ser at resultatforbedringen i stor grad skyldes fall i avskrivninger og derav følgende lavere finanskostnad. Det kan altså se ut til at mange praksiser har bremsert sine investeringer (reinvesteringer) og at en resultatforbedring egentlig er et uttrykk for defensive disposisjoner som neppe kan være varige.

- Lønn og sosiale kostnader (eksklusiv eierlønn) utgjør i snitt 16 % av omsetningen.
- Forbruksvarer utgjør ca. 6,5 % av omsetningen (ned fra 7 % i 2008).
- Driftskostnader (målt i % av omsetningen) faller med større omsetning. Dette bekrefter stordriftsfordeler. En kommende bransjeutvikling mot forventet konsolidering og større enheter antas å kunne utnytte dette til mer effektiv drift.

- Markedsføringskostnaden er under 1 % av omsetningen. Målt mot de fleste andre bransjer må dette betraktes som svært lavt. Det antas at voksende konkurranse (jfr. forventet konsolidering) vil nødvendigvis gjøre en stigende markedsføringskostnad i fremtiden.
- De store praksisene er vesentlig mer effektive enn små praksiser. Dette skyldes at de har langt høyere kostnader til støtteapparat og tilrettelegging for produksjonen.
- Lønnsomheten i praksisen stiger med størrelsen – målt i kroner, men synker med størrelsen når overskuddet måles i prosent. Dette er helt naturlig, da en større omsetning betyr at en større del av behandlingsarbeidet må utføres av andre behandlere enn eieren selv (altså en stigende kostnad).
- Tap på kundefordringer stiger med størrelsen på tilgodehavender. Det dokumenteres altså at det lønner seg å styre sin kredittgivning.
- Det mest interessante ved statistikken er nok at hver enkelt praksis, med omsetning mellom to og ti millioner kroner, kan benchmarke seg mot de gjennomsnittlige tallene. De kan derved få et inntrykk av egen drift og lønnsomhet, som basis for å forbedre egen drift.

Deltakerne

Vi har rekruttert deltakere til statistikken fra fire områder:

- Kunder av Saga Regnskap
- Medlemmer i PraksiseierForeningen
- Rekruttering gjennom annonse i Tidende
- Deltakere som på eget initiativ har meldt sin interesse

Forskjellige deler av TS har forskjellig antall deltakere, men på generelt grunnlag kan vi si at det er knapt 100 deltakere som ble kvalifisert til å inngå i statistikken.

Det ser også allerede ut til at interessen er stor nok til at vi vil gjennomføre Tannlegestatistikken igjen neste år. Vi tar mål av oss til å få en enda bedre statistikk for regnskapsåret 2013. Vi håper vi da kan få med oss enda flere kvalifiserte deltakere. Vi ønsker også å utvide statistikken med større praksiser og spesialistpraksiser. På sikt ser vi for oss en årlig statistikk som viser kontinuerlig utvikling, som en referanse for norske private tannlegepraksiser.

2012--resultatene er presentert i et eget hefte (papir eller elektronisk), og kan bestilles kostnadsfritt fra: post@sagaconsult.no.

Svend Holum
Saga Consult AS